

**Романко Ольга Петрівна**  
*доктор економічних наук, доцент,*  
*кафедри теорії економіки та управління,*  
*Івано-Франківський національний технічний університет*  
*нафти і газу*  
**Окрепкий Святослав Віталійович**  
*аспірант,*  
*Університет Короля Данила*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-441-5-12>

## **ЗАЛУЧЕННЯ ГРАНТОВИХ КОШТІВ ЯК СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА**

Не зважаючи на війну в країні українське підприємництво тяжіє до власного розвитку. Напрямок розвитку бізнесу сформувався як виклик на зміни в соціально-економічному середовищі. Як що відкинути бізнес який фізично постраждав від військових подій в останні два роки то залишається кількість підприємців які переорієнтовуються. Воно відбувається за умов зміну ринку функціонування або за умов масштабування ділової діяльності. В обох випадках суб'єкти господарювання знаходяться в пошуках залучення коштів. Одним із джерел є грантові програми та грантові фонди які відкриті до розгляду проєктів в Україні. Однак слід розглянути детальніше умови та доцільність залучення таких коштів.

Слід зазначити що залучення грантового фінансування може бути важливим кроком для розвитку бізнесу, але не в усіх ситуаціях це є доцільним. Розуміння сценаріїв та умов, за яких гранти становлять оптимальний вибір, допоможе у прийнятті вірного рішення.

Сценарії та умови доцільності грантів

1. Інноваційні проєкти з високим рівнем ризику. Якщо ваш проєкт передбачає значні інновації або дослідження та розробки з

високим рівнем ризику, гранти можуть стати відмінним джерелом фінансування, оскільки вони не вимагають повернення коштів [1].

2. Стартапи та малі підприємства. Для новостворених компаній або малих підприємств, які ще не мають стабільного доходу або доступу до інших джерел фінансування, гранти можуть запропонувати необхідну підтримку для розвитку або масштабування.

3. Соціально орієнтовані проекти. Якщо ваш бізнес або проект має сильну соціальну місію або спрямований на вирішення глобальних викликів, грантове фінансування може бути доступним завдяки спеціалізованим програмам підтримки.

4. Потреба у фінансовій підтримці без зобов'язань. Якщо ви шукаєте фінансування, але не хочете набирати боргів або віддавати частку у бізнесі, гранти варто розглянути як альтернативу.

Рекомендації щодо оцінки потреб перед поданням заявки на грант:

1. Оцініть свої цілі та потреби. Перш ніж шукати грантове фінансування, чітко визначте цілі вашого проекту та фінансові потреби. Розуміння того, що вам потрібно і для чого, допоможе знайти відповідні грантові програми.

2. Дослідіть можливості та вимоги. Вивчіть різні програми грантів, їхні цілі та вимоги. Зверніть увагу на терміни подання, критерії оцінювання заявок та обмеження на використання коштів.

3. Оцініть свої ресурси для підготовки заявки. Підготовка успішної заявки на грант може вимагати значних часових та людських ресурсів. Переконайтеся, що у вас є необхідні ресурси для ретельної підготовки та подання заявки.

4. Розгляньте довгострокові перспективи. Оцініть, як грант вплине на ваш бізнес у довгостроковій перспективі, включаючи можливості для зростання, зобов'язання перед донором та потенційні обмеження на вашу діяльність.

Залучення грантів може відіграти ключову роль у розвитку вашого бізнесу, проте важливо підходити до цього процесу з розумінням всіх переваг та можливих обмежень. Ретельна підготовка та відповідальний підхід до використання грантових

коштів забезпечать успіх вашого проекту та сприятимуть досягненню поставлених цілей. Але також слід не забувати про те що залучення грантових коштів не може стати в основу стратегічного розвитку підприємства як базовий план. Це зумовлено малоймовірнісним характером отримання грантової допомоги. А сама стратегія розвитку підприємства не може містити плани які мають великий ступінь їх не реалізації. Однак грантове залучення коштів може бути додатковим джерелом фінансового підсилення для підприємства [2].

### **Література:**

1. Кобеля-Звір М.Я. Гранти для бізнесу. *Інфраструктура ринку*. 2023. Вип. 74. С. 41–47.
2. Романко О.П. Формування стратегії ефективного управління конкурентоспроможністю підприємства. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 39(2). С. 48–51. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses\\_2019\\_39%282%29\\_\\_11](http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2019_39%282%29__11)